

АСТРОЛОГИЯ Прогноза за месец юни 2013 г.

Зодиакален знак "Овен"

Овни, искате повече, отколкото можете да постигнете. Независимо от новите предложения, които получавате за работа и бизнес, трябва да се концентрирате върху текущите задачи. Не поемайте други сериозни ангажименти. Хората около вас ви ценят, ще усетите потупване по рамото, което не сте получавали от дълго време. Здравето ви е стабилно, животът ви ще тече гладко и приятно до 20 юни. След 21 юни до края на месеца при вас се очертават повече напрежение и несполуки. По време на пълнолунието (23 юни около 14.30 ч.) най-добре си починете и не правете нищо. Ако все пак трябва да свършите нещо, избягвайте споровете и импулсивните решения, не се престаравайте. Ако завършите някой спор "на носилка", виновни ще сте си самите вие. Е, вече сте предупредени! И умната!

Зодиакален знак "Телец"

Скъпи, телци, любовта ви към парите ще ви тласне да търсите нови бизнес партньори и контакти. За тези от вас, които търсят работа, шансът да си намерят, при това добре платена работа, е на тяхна страна. Периодът, през който ще можете да жънете финансови успехи, е от 3 до 27 юни. Тогава може да срещнете и ученическата си любов и да запалите отново "огъня на страстта". Периодът е подходящ за сключване на брак. "Горчиво" за младоженците!

Зодиакален знак "Близнаци"

Е, то бива късмет, ама вашето на нищо не прилича!

Мили близнаци, късметът ви направо прелива! До 25 юни над вас ще се излива "рогът на изобилието". Едва ли ще има нещо, което поискате, да остане неизпълнено. Запазете си оплакванията за края на месеца.

След 25 юни отново ще се приземите в сивото ежедневие, ще ви налегнат грижите за дома, семейството и децата. Разнообразието ще се изпари, дори да "търкате лампата на Аладин", добрият дух няма да се появи. Много важно! Малко отдих и занимания с домашни задачи не са излишни преди предстоящата лятна фиеста!

Зодиакален знак "Рак"

Срамежливи раци, месец юни е подходящ за начало на нова любовна връзка. От 3 до 27 юни забравете за постоянните си притеснения за близки и роднини. Обърнете гръб на вечно недоволния си началник. Отдайте се на романтика. Сега е моментът да си вземете отпуската. Скочете смело на стрелата на Купидон и се приземете там, където тя ще ви отведе. И никакъв вечерен час! Облечете еротичното бельо, вдигнете предизвикателно глава и насочете вниманието си към обекта на своето желание. И другите ще поискат да дойдат с вас. Усмивка!

Зодиакален знак "Лъв"

За царя на животните важи правилото „или добро, или нищо“. Започваме с доброто.

Драги лъвове, до 20 юни можете спокойно да се вихрите по забавления и купони. Очаквайте бурни авантюри, нови предизвикателства, безсънни нощи. Никой не е в състояние да ви свали от гребена на вълната. Парите ще идват в ръцете ви и вие по царски ще ги харчите. Пазете здравето си - толкова ви

се лудува, че може да забравите да се насипите. И тъй, като спазвам правилото „за лъвовете или добро, или нищо”, то прогнозата за след 20 юни е... нищо!

Зодиакален знак "Дева"

Скъпи деви, знам, че сте притеснени за прогнозата си. И на вашия хоризонт ще изгрее слънце, но... по-късно. До 20 юни стойте спокойно на работното си място. Каквито и мъчения да ви измисля шефът, не му противоречете. Съгласявайте се с него за всичко, а зад гърба му правете, каквото сте си решили. Ако все пак ви хване "на тясно", че нещо не е свършено така както той го иска, то наведете смирено глава и го помолете да ви прости. Та нали и вие сте човек, макар и борещ се неуморно с недостатъците си. След 21 юни до края на месеца можете да си отдъхнете. Заведете семейството си на пикник. Може да "ударите една боя" на стените в къщи (нали знаете, че девите все нещо правят). Сега е моментът да се сблизите с шефа, изпийте с него по едно питие, изслушайте го съпричастно за семейните му проблеми и му предложете своята подкрепа. Нищо чудно след време да установите, че заплатата ви с малко се е увеличила. Дали пък шефът ви не е "слънчасал"?

Зодиакален знак "Везни"

Ако ви предстои сватба след дълго протакане и колебание, прекъсване и подновяване на връзката, най-после казвате "да". Но не го разгласявайте, защото все ще се намери някой, който ще ви накара отново да размислите. Този път сменете стратегията. Изберете дата за брачната церемония от 1 до 20 юни. Периодът след 21 юни ще ви се стори потискащ. Ще ви налегнат семейни задължения, ще изпитвате дискомфорт, може да си стоите повече в къщи и да чувствате напрежение, без да има ясна причина за това. Липсват ви социалните контакти, с които сте свикнали. Но това е за кратко - идва лятото с шума на вълните и красивите залези с неповторимата си романтика. Красива любов!

Зодиакален знак "Скорпион"

Скорпиони, плодовете от своя труд ще пожънете едва след 21 юни. Дотогава се примирете, че няма да имате напредък, няма да получавате награди и няма да постигнете желаните резултати. Трудът ви ще бъде къртовски, напрежението – убийствено, а препятствията – повече от очакваните. Вие обаче сте толкова упорити, "железни" и несломими, че това едва ли би ви уплашило. Напротив, звездите сочат, че сте мобилизирали всичките си сили и сте разкрили всички тайни ходове на "противника". Тежко му! Опитал жилото на "скорпиона", той задълго ще забрави за вас... След 21 юни ще въздъхнете облекчено - вие сте победители в крайна сметка!

Зодиакален знак "Стрелец"

Стрелци, рискувате да пропуснете шанса си и да се насочите в грешна посока. Отложете проблемите за по-добри времена и не вземайте важни решения. Може да вършите глупост след глупост. По-добре да пропуснете сбирка с приятели, отколкото да се напиете и да ви откраднат портфейла. Не се предверявайте, избягвайте нови случайни запознанства. И ако все пак решите да се повеселите, не пийте алкохол и си легнете навреме. Новолунието (8 юни около 18,56 ч.) ще ви провокира към емоционални изблици. Хубавото е, че след 21 юни до края на месеца ще станете по-благоклонни и отзивчиви към чуждите проблеми, което ще стане причина да се сблизите с човек, на когото много държите.

Зодиакален знак "Козирог"

Козирози, от толкова бизнес, сделки и служебни ангажименти не ви остава време да си отдъхнете. Обажданията по телефона и предложенията за обща работа ваят едно след друго. До 20 юни работете усърдно, трябва да се докажете и утвърдите. След 21 юни до края на месеца ще е добре да си вземете отпуска. Ако сте семеен, подарете на любимата и на децата си една незабравима почивка. Ако не сте

семеен, потърсете своята половинка на плажната ивица или сред чистия планински въздух. Така по-леко ще преодолеете напрежението и дискомфорта, които може да почувствате през този период. Къде ще отидете – изборът е ваш. Разположението на планетите благоприятства за положителни изживявания и емоции. Може да зазвучи и маршът на Менделсон.

Зодиакален знак "Водолей"

Усещате лекота и имате късмет във всичко, с което се захванете. До 20 юни е периодът, през който трябва да сте водеща и активна страна. Не чакайте! Ковете съдбата си и реализирайте своите намерения. Вашата активност ще се увенчае с успех. След 21 юни до края на месеца ще обърнете повече внимание на дома, семейството и децата. Дайте си почивка от приятелите и от любимото си хоби. Семейството ви също има нужда от вас и сега е моментът да му обърнете необходимото внимание.

Зодиакален знак "Риби"

Риби, вие често ставате жертва на мошеници и измамници. До 20 юни бъдете особено предпазливи. Наивното ви изражение и вашата доверчивост могат да ви създадат сериозни проблеми. Носите се на облака на своите фантазии и гледате света през "розови очила". Това е добре, ако работите в сферата на изкуството. За реалния живот това е направо опасно и рисковано. След 21 юни ще усетите "почва под краката си". Очакват ви материални придобивки, възможно е да получите повишение в работата. В периода между 21 и 27 Юни може да разкриете дълбоко пазени чувства и с учудване ще откриете, че те са споделени. Повярвайте ми, не ви лъжа!

Ако планирате операция, започване на диета или билколечение, подходящи периоди за това са между 1 и 6 юни и от 25 до 30 юни. Това важи за представителите на всички знаци.

Цветан СПАСОВ

БОЙНА СЛАВА Битката при Прохоровка

Тътен и грохот денонощно разтърсваха тъжната домосковска, руска степ, а нейните прекрасни брезови и борови горички горяха от див, свиреп, апокалиптичен огън. Тежки облаци от прах и пепел закриваха слънцето, а кръвта се лееше на потоци, за да напои изстрадалата руска, цялата в рани, земя. Тя, за пореден път, пак очакваше да приеме в хладните си обятия своите великолепни, млади синове и дъщери, влезнали отново в жестока бран с озверелите орди на новите нашественици. Зловещо ръмжаха двигателите и свирепо скърцаха веригите на стоманените зверове с дива, смъртна схватка, както винаги безсмислена, ей така, заради лудостта на някой болен мозък.

От няколко дни железните, черни танкови дивизии на Третия райх и безумно смелите, презиращи и живота, и смъртта танкисти на Червената армия водеха смъртен бой, вкопчени едни с други, броня до броня, оръдие до оръдие, лице в лице. Всеки бързаше да ухапе гърлото на другия и прегърнати завинаги заедно в гибелна прегръдка, да паднат на майката земя и да легнат в нея завинаги, а после да се родят най-прекрасните цветя.

Двама нови императори, а именно Сталин и Хитлер, от своите чертози и дворци, черни и червени, зловещо и диво насъскваха цвета на Германия и Русия в безсмислена битка за господство над Евразия. Самите те, действително, не се мразеха, ами дори напротив, бяха нещо като приятели, защото

споделяха общи идеи. Обаче според налудничавите им представи там на върха, на трона на световната власт можеше да има само един. И заради болните им амбиции за безмерна сила и властническо тотално господство над всичко и всички отново великата равнина от Атлантика до Урал трябваше да тръпне под стъпките на маршируващите армии и грохота на тежките, бойни машини, а въздухът неистово да се цепи от дивия вой на изстребителите и бомбардировачите, на шурмоваците и прихващащите. За великата степ всичко това изобщо не бе ново, дори напротив тя някак си скучаеше в дивата си пустош, ако никакви орди не се преследваха с настървение и не се колежа и деряха с наслаждение. И какво ли не бе видяла през милионите си години - разни маймуночовеци се сражаваха смъртоносно със светлооки атланти, загубили завинаги потъналия в огън и жупел свой прекрасен кристален свят някъде в океана. Косматите кончета на тъмните като летни, буреносни облаци орди, на атиловите хуноро-българи връхлитаха като морски талози към железните, блестящи карета на римските легиони, твърдо застанали на лимеса между варварството и цивилизацията.

Железните тевтонски рицари, качени на своите чудовищни коне, разоряваха нещастните руски мирни села в името на черната кръстова химера на белите си плащове. А насреща им стоеше стената от копия и боздугани на богатириите на Великата Рус, вече овладяла дори северните ледени, мъртви сибирски полета на мрачната тайга. Кой знае защо братовчедите от старите германски княжески родове, а именно кайзерът и императорът, вместо спокойно да си седят на чай, караха Лудендорф и Брусилов да застилат с топло пушечно месо дивите блата на Припят и мрачните гори на източната пруска пустош. Малкото забутано селце в прашната гола степ край Москва стана из един път прицел на вниманието на света, защото там сега се решаваше съдбата му. Не край пирамидите и пясъците на Ел Амеин, не из ледените полета на Сталинград, не в джунглите на Соломоновите острови, а именно в подмосковската, опърлена от лятото на 1943 г., степ чудовищните, озверели пълчища на Хитлер и на Сталин се сблъскаха смъртоносно. Това бе битка не на стратегическото маневриране, а на стратегическото унищожение на армиите им, които просто трябваше да се бият до смърт, без никаква друга цел. Така двамата диктатори от една страна решаваха въпроса за излишните хора, а от друга – за господството над евразийското географско и политическо пространство.

До този момент Третият райх вече бе сложил черната си лапа върху всички земи от Финландия до Турция, обаче някак си усещаше, че нещо не е наред, че нещата се обръщат. Жестоко им изневери военният късмет на германците при едва ли не овладения напълно Сталинград. Фон Клайст влизаше вече в бакинските нефтени полета, а на фюрера носеха торти, направени като Каспийско море, когато танковите мехкорпуси на Рокосовски и Чуйков изведнъж стегнаха железната си примка. В това време демоните от оазиса Сива като че ли се събудиха от хилядолетния си сън, гладни за свежа човешка кръв и плът, и с вихъра на огнените си криле разпиляха корпуса на иначе талантливия фелдмаршал Ромел. Не, че виконт Аламеински им бе по-симпатичен с лисичия си нрав, ала просто по ги уважаваше. И заради неговата вяра те се дигнаха от мрака и понесоха на всемогъщите си ръце пеещите псалмите на стария цар негови войски, за да не се спънат о камък с ногата си.

След всичко това на самия Хитлер му стана ясно, че вече няма какво да губи, защото проигра всичките си исторически шансове за победа и изгоден мир. Той сляпо вярваше в колелото на съдбата и рисуваше неговия символ - свастиката, където му попадне. Ала нямаше кой да му каже, че този знак на съдбата се върти както наляво, така и надясно и при това както си поиска, защото съдбата властва над всичко и над всички - и над богове и демони, и над хора и ангели. А същевременно той сякаш не разбра, въпреки свръхчовешките си претенции, че националсоциализмът се изправя пред другия древен колкото света символ, а именно червената петолъчна звезда, изправена нагоре с огнения си връх. Винаги демонстрира тя мощ на онзи, който владее силата на петте първоелемента на вселенската същност. Пропускайки да забележи всичко това, Хитлер изправи в безумието си 80 милиона нещастни германци срещу близо милиард граждани и поданици на петте най-велики по онова време страни, а именно Британия, Русия, САЩ, Франция и Китай. Никакви шансове за победа не можеше да има, въпреки амбициозните си цели, германският Трети райх срещу техните изключително мощни стопанства, безкрайни и неизчерпаеми природни ресурси и стратегически географски позиции. Обаче, въпреки че бе стигнал до ръба на пропастта, германският народ упорито работеше, бушуваха денонощно огньовете на пещите на металургията, а неспирно тракащите конвейери на машиностроенето бълваха отлични бойни машини. Германците сякаш бяха слепи и глухи за краха на хитлеровите истерии и безумия и продължаваха упорито да се блъскат за славата на фюрера. А той,

вместо да преследва налудничаво децата на Израил, би могъл да отвори свещената им книга, за да разбере, че всичко е суета сует.

Упорито, не желаейки да разбере, че времето се е обърнало насреща му, Хитлер реши, че въпреки пораженията, пак ще хвърли заровете на военната авантюра. Поне да може да докопа Сталин и да му прегризе гърлото, пък каквото ще да става. Нямаше да повтаря старите си грешки от лятото на 1941 г., когато така обърка най-способните пълководци на райха Гудериан и Гот, че те просто се чудеха в даден момент накъде да тръгнат танковите им армии.

Но под звъна на старите манастирски камбани, вдигнала високо свещените икони и пряпорци, цялата огромна Рус стана на смъртен бой, не за живот, а за смърт. Нейните верни синове полетяха на бързите и жестоки Т-34, а над тях бойните им другари със своите свирепи орли на Илюшин и Яковлев унищожаваша германските пълчища. Стенеше земята, а слънцето мятеше див огън и жупел, сякаш се бе продънила цялата Вселена от зверския сблъсък на близо трите хиляди танка и бойни машини. Във вихреното, диво, злобно кълбо от огъня на самоходните оръдия, гаубиците, катюшите и картечните мряха чедата на Великата Рус, на татарските степи, на зелената тайга и снежните планини. С не по-малка стръв се бяха вкопчили в тях снажните померански гренадири, яките баварци и свирепите бранденбургски прусаци. Нямаше вече ред, нямаше команди, нямаше стратегия, нямаше тактика, нямаше вече планове и цели, а само вихрена, дива, огнена смърт, изпепеляваща всичко. Но в миг настана внезапно пълна тишина, сякаш нищо не е станало.

Слънцето весело изгря, зачуруликаха степните птици, ухаеха летните полски цветя, а небето сияеше в лазурната си безкрайност. Те още бяха там, звероподобните машини, но напълно разгромени от победоносните храбри деца на Великата Рус. С безумна, дива радост те се биха и превърнаха в купища овъглен скрап ударната сила на Третия райх, която трябваше смъртоносно да удари сърцето на тяхната майка. И алените петолъчки на великолепните им мехкорпуси неудържимо летяха към берлинските укрепления, карайки всички да треперят. Оттогава мина много време, но из селата на Подмосковието по кръчмите се разправят разни небивалици от пияниците. То не е за вярване, ама затрепят ли летните светкавици над Прохоровка, закрийт ли всичко бурните степни облаци, от земята нещо сякаш се вдигало като мрачна, демонска сянка. Свирепи почвали да ръмжат някакви мотори, гадно скърцали стоманени вериги и в мрака отново се вкопчвали в смъртен бой децата на Евразия за нейната безкрайна любов.

Цветан ПЕНЧЕВ

ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ В управителния съвет на ССБ

На 18 и 19 април 2013 г. в Почивна станция "Релакс" – Шипковски минерални бани се проведе поредното заседание на Управителния съвет на ССБ.

Както обикновено на заседанието присъстваха всичките единадесет членове на УС. И пак както обикновено в този период от годината на това заседание се обсъждаха отново материали, които управителният съвет трябва да предостави за разглеждане и одобрение на пълномощниците на общото събрание на организацията.

По точка първа от дневния ред участниците в заседанието разгледаха отчета на ССБ за дейността на сдружението през 2012 г.

В своята докладна записка председателят на ССБ г-н Долапчиев обърна внимание на влошаващите се икономически и социални условия в България. На този фон трябва да се разглежда и направената от

него положителна оценка за работата на Съюза, който, въпреки сложната обстановка, и през изминалата година продължи да функционира като авторитетна, правозащитна и предлагаща социални услуги организация.

От името на Управителния съвет на ССБ се изразява голяма благодарност на всички председатели на регионални и териториални организации и на целия актив за положените усилия и постигнатите резултати в областта на социалното включване на хората с нарушено зрение.

За нашите читатели ще посочим някои от отчетените в докладната записка данни за структурата и състава на организацията, имащи отношение към отчетния период. Структурата на ССБ включва 16 регионални организации, обединяващи 106 териториални.

В началото на разглеждания период в ССБ са членували 16 232 души, а към 31.12.2012 г. те са 15 603, от тях 6 зрящи. Със загубена работоспособност от 71 до 90 % са 4 446 членове и над 90 % – 11 151. Новоприетите са 750, прекратилите членство в ССБ – 279, починалите съюзни членове са 1 094.

От тези данни е видно, че продължава тенденцията на намаляване на числеността на организацията. Този проблем многократно е поставян за разглеждане на заседания на Управителния съвет на ССБ. Обстойно и задълбочено са обсъждани причините за това положение и е констатирано, че те имат обективен характер. Практически единствената възможност за влияние върху ситуацията е продължаването на политиката за популяризиране на нашата дейност, набиране на информация за лица, отговарящи на условията за приемане в нашата организация, установяване на контакт с тях с цел привличането им за членове.

Към края на 2012 г. в състава на Съюза на слепите в България се включват 7 200 мъже и 8 403 жени. Възрастовата структура на организацията е следната:

- до 30 години - 544;
- от 30 до 60 години - 4 386;
- над 60 г. - 10 673.

Образователният ценз на членовете е:

- с начално образование - 2 610;
- с основно - 6 897;
- със средно - 4898;
- с полувисше - 404;
- с висше образование са 794.

От посочените данни се вижда, че в организацията преобладават членове от третата възраст - 68.38%, както и това, че значителната част от тях са с ниска образователна степен - 60.09%. Тези обстоятелства продължават да оказват сериозно въздействие върху вида на решаваните проблеми. Безспорно те са и от голямо значение за кадровия ресурс на ССБ и ефективността от дейността на съюза.

Ръководството на Съюза на слепите отдава голямо значение на партньорството и съвместната работа с другите организации на и за хора с увреждания, заедно с които се води непрекъснатата борба за защита правата на хората с увреждания в България.

Ръководството на ССБ продължи активно да участва в работата на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания, като не престава да полага големи усилия за превръщането на съвета в инструмент за диалог с правителството за провеждане на по-добра социална политика.

Заедно с другите национално представителни организации на и за хора с увреждания ССБ винаги е настоявал и ще продължава да настоява за прилагане на европейския принцип при вземането на решения за хората с увреждания - "Нищо за нас без самите нас!".

През отчетната година представителите на Съюза бяха и ще продължават да бъдат активен фактор при определянето на честотата на заседанията и разглежданите въпроси в дневния ред на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания.

В резултат на тази активност бяха разработени и внесени становища в защита правата на хората с увреждания във връзка със следните проблеми и нормативни документи:

1. Създаване на условия за достъпност на стоки и услуги за хора с увреждания.
2. Въвеждане на универсалния дизайн.
3. Създаване на специализирани схеми по оперативните програми на Република България от структурните фондове на Европейския съюз в следващия програмен период 2014 - 2020 г., създаващи условия за достъпност до образование, трудова заетост, архитектурна среда, транспорт, жилищна

политика и др.

4. Осигуряване на достъп до информация в зависимост от вида на увреждането.

5. Разширяване обхвата на модела на подкрепената заетост като инструмент за навлизане в открития трудов пазар. Прилагане на индивидуален подход при специализирано професионално ориентиране на хората с увреждания.

6. Прилагане на икономически стимули за подкрепа на работодатели в обичайна икономическа среда с цел създаване на работни места за хора с увреждания.

7. Подкрепящи мерки към общността, в която живеят хората с увреждания – в семейна среда чрез завишаване на плащанията за семейства, грижещи се за деца и лица с увреждания.

8. Прекратяване на практиката да се отнемат права на хората с увреждания на основание констатирани единични случаи на злоупотреби в тази област.

9. Гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване за хората с увреждания в България чрез осигуряване на:

- достъпна инфраструктура до лечебните заведения;

- осигуряване на необходимия брой специалисти в извънболничната помощ;

- специализиран транспорт за отдалечените населени места с цел бързо придвижване до най-близкото лечебно заведение.

10. Създаване на условия за достъп на хората с увреждания до съвременни медицински изделия и помощно-технически средства, приспособления и съоръжения и въвеждане на нови изделия чрез гарантирано финансиране от страна на държавата.

11. Повишаване на ефективността на политиката за отглеждане на деца и лица с увреждания в:

- защитено жилище;

- в семейството;

- в приемни семейства.

12. Наредба на Столичен общински съвет за изменение и допълнение на Наредба за предоставяне на социални услуги "Асистент за независим живот".

13. Наредба за организация на движението на територията на Столична община и Наредба за превоз на пътници и условия за пътуване с масовия градски транспорт на територията на Столична община.

И през миналата година Съюзът на слепите в България продължава да разширява и задълбочава своята дейност за предоставяне на най-необходимите услуги на своите членове, като се стреми въпреки трудностите да удовлетворява различните техни интереси в областта на социалното подпомагане, рехабилитацията, културата, достъпа до информация, спорта и туризма. Особено добро впечатление прави утвърждаването на тенденцията за увеличаване на количеството и многообразието на предоставяните на съюзните членове помощни технически средства. Със съжаление трябва да напомним, че поради продължаващата политика на българските власти да отказват пълното или поне частично финансиране на придобиването на такива средства, техните цени са основно препятствие пред достигането на по-добри показатели за тяхното закупуване и използване от страна на нуждаещите се.

През 2012 г. бяха предоставени на членове на организацията:

- сгъваеми и опорни бели бастуни – 169 бр.;

- плочи и шила за писане на брайл – 7 бр.;

- машини за писане на брайл – 3 бр.;

- говорещи апарати за измерване на кръвно налягане – 27 бр.;

- говорещи термометри за измерване на телесна температура – 260 бр.;

- говорещи и брайлови часовници – 102 бр.;

- гласово говореща кухненска везна – 2 бр.;

- звуков вибриращ индикатор за течности – 5 бр.;

- говорещ детектор на цветове – 1 бр.;

- механичен таймер – 6 бр.;

- увеличително огледало с пинсети – 2 бр.;

- тактилен кварцов будилник – 4 бр.;

- геометрични фигури – 10 комплекта;

- измервателни тактилни помагала (метри, линии, триъгълници и др.) – 53 бр.;

- голбална топка – 1бр.;

- тактилни игри за свободното време (шахове, табли, домино, дама и други) – 31.

Общата стойност на осигурените през изтеклия отчетен период помощни технически средства възлиза на 16 122.10 лв.

Въпросът за възможностите за трудова реализация на хората с увредено зрение винаги е стоял на едно от първите места в списъка на приоритетите на Съюза на слепите. И сега в ситуацията на тежка и много продължителна икономическа криза този проблем все повече се задълбочава. В представения на вниманието на членовете на Управителния съвет на ССБ отчет г-н Долапчиев с голямо съжаление констатира, че приетият на правителствено равнище план за действие през 2012 - 2013 г., в изпълнение на дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания 2011 - 2020 г., не се изпълнява не от друг, а именно от правителството. Практически той остана едно добро пожелание, необезпечено с необходимия финансов ресурс. Въпреки многократното настояване на Съюза на слепите в България и другите национално представителни организации, както и на представителите на работодатели на хора с увреждания, Министерството на труда и социалната политика системно отлагаше активирането на дейността в тази област.

От статистическата информация, която се набира в ССБ, е видно, че 619 членове на сдружението са работещи. Тази цифра е крайно незадоволителна, тя показва, че само 12 % от членовете в икономически активна възраст намират възможност за трудова реализация. В структурите на ССБ на трудови договори през 2012 г. са работили общо 93 човека, от които 45 са с нарушено зрение и 3 с друг вид заболяване. Съответно на граждански договори в ССБ са работили общо 231 души, от които 108 с нарушено зрение.

В специализираните предприятия "Успех" в София, Плевен, Дряново, Шумен и Варна през отчетния период са работили 241 работници и служители, от които 104 с нарушено зрение и 4 с друго заболяване. Реализираните в обичайна икономическа среда членове на нашата организация са 427.

Процесът на все по-голямо обедняване на българското население в особено остри форми засяга и немалка част от членовете на Съюза на слепите. В тези условия ръководството на сдружението ни непрекъснато се стреми да намира нови и нови възможности за парично и материално подпомагане на своите крайно нуждаещи се членове. За отчетния период парична помощ от ССБ на обща стойност 37 615.00 лв. са получили 1165 човека, а броят на натурално подпомогнатите е 5311.

Отчитайки информацията, която е дадена в съставените удостоверения за дарение, стойността на хранителните продукти, дрехите и другите натурални помощи надхвърля 120 000 лв.

Безспорни лидери в осигуряването на дарения са:

1. РСО София - 60 400 лв., от които 9 400 лв. от Българската хранителна банка, която започна да функционира през 2012 г. ССБ подписа договор за раздаване на помощ в натура на 200 човека от столичната организация, осигурени са изискуемите помещения и транспорт. Специалисти на организацията разработиха всички необходими нормативни документи, регламентиращи разпределението, отчета и контрола на процеса. В случай че в бъдеще българската хранителна банка се развие и изгради мрежа в страната, ръководството има готовност веднага да пристъпи към преговори за осигуряване на помощи на наши членове и от други региони. Трябва да отбележим, че ръководството на РСО София предостави хранителни продукти и на членовете на РСО Монтана и РСО Плевен.

2. РСО Дряново - 12 000 лв.

3. РСО Пловдив - 7 500 лв.

4. РСО Плевен, РСО Стара Загора и РСО Кърджали – всяка над 6 000 лв.

В изпълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания и Правилника за неговото приложение ССБ организира и през изминалата година изплащането на целева помощ за придружител на 10 122 правоимащи на обща стойност 506 100 лв.

Подробното обсъждане на този отчет, както и на повечето от разглежданите на това заседание на управителния съвет материали ще продължи на заседанието на Общото събрание на пълномощниците на ССБ, а на този етап членовете на управителния съвет единодушно приеха представения на тяхното внимание отчет и го насочиха към заседанието на общото събрание.

По точка втора членовете на управителния съвет обсъдиха изложения в докладната записка на председателя на ССБ годишен финансов отчет на организацията за 2012 г.

В приетия от общото събрание на пълномощниците бюджет на организацията за 2012 г. бяха утвърдени приходи в размер на 1 220 244 лв.

Днес управителният съвет отчита достигнато равнище на фактически реализираните приходи за миналата година в размер на 1 956 916,93 лв., които са формирани от следните пера:

Приходи от републиканския бюджет - 628 000 лв.

Приходи от членски внос - 30 700 лв.

Приходи от дарения и съвместна дейност по РСО - 121 836,96 лв.

Приходи от абонамент на "Зари" - 6266,50 лв.

Приходи от префактурирани тифлосредства - 14 082,54 лв.

Приходи от продажба на апартамент - 38 733,33 лв.

Приходи от наеми на съюзни членове - 11 976,90 лв.

Приходи от префактурирани консумативи - 44 945,31 лв.

Приходи от външни наематели - 269 249,47 лв.

Приходи от наеми в РСО - 72 874,50 лв.

Приходи от център в Габрово - 93 302,50 лв.

Приходи от наеми от първи етаж на сградата - 12 357,77 лв.

Приходи от програми към бюрата по труда - 36 054,88 лв.

Приходи от проект към АХУ - 16 781,24 лв.

Приходи от проект към фонд "Социална закрила" - 9990,00 лв.

Приходи от параолимпийския комитет - 9600,00 лв.

Приходи от специал. предприятия - 4000,00 лв.

Приходи от благотворителен търг - 14 670,00 лв.

Приходи по проект към АСП - 83 603,27 лв.

Други приходи - 21 808,18 лв.

Приходи от центрове в Русе и Перник - 10 670,00 лв.

Приходи от Шипково - 215 104,81 лв.

Приходи от Обзор - 186 977,23 лв.

Финансови приходи - 3331,54 лв.

Отчетените приходи съгласно изискванията на закона се класифицират съгласно източника им като приходи от стопанска дейност - 775 938,19 лв., а приходите от нестопанска дейност възлизат на 1 180 978,74 лв. Отчетените приходи от стопанска дейност са формирани от приходите от наеми за отдадена под наем недвижимата собственост от ЦУ и РСО на ССБ и от дейността на почивните бази.

Сумата на фактически направените разходи за миналата година възлиза на 2 028 702,16 лв.

От които разходите за стопанска дейност са 642 426,94 лв., а тези за нестопанска дейност са 1 386 275,22 лв.

РЕЗУЛТАТ:

- от стопанска дейност – печалба в размер на 133 511,25 лв.;

- от нестопанска дейност – загуба в размер на 205 296,48 лв.

Обобщен резултат от регламентирана и от стопанска дейност – загуба в размер на 71 785,23 лв.

И през 2012 година ССБ организира раздаването на получаваните по закона за интеграция на хората с увреждания финансови средства, като общо на правоимащите бяха раздадени средства в размер на 506 100 лв. Всяко лице, имащо право на тази целева помощ, я получи в пълен размер.

Също така през 2012 г. приключи успешно изпълнението на проект към АСП за разкриването на 2 центъра за социална рехабилитация и интеграция на незрящи в градовете Перник и Русе на обща стойност 244 469,97 лв. От тях успешно бяха усвоени 228 500 лв.

Отчетната година приключи за сдружението само с нормалните текущи задължения към персонал, НАП и доставчици. Изчистени са и задълженията за помощ за четец, която се предоставя на студентите, членуващи в ССБ.

Отчетът беше приет и също ще бъде предложен на вниманието на пълномощниците в Националното общо събрание на ССБ.

По точка трета от дневния ред се разгледа докладна записка от председателя Васил Долапчиев относно

проекта за бюджет на ССБ за 2013 година.

В предишни публикации на страниците на списание "Зари" подробно сме информирали читателите за работата, която се извършва в организацията в процеса на изработване на проекта за бюджет за 2013 г. Членовете на управителния съвет одобриха представения проект за бюджет и решиха да го предоставят на заседанието на Националното общо събрание на пълномощниците на Съюза на слепите в България.

Точка четвърта бе отделена на докладна записка от г-н Шекеров – управител на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД, относно финансовата дейност на холдинга за отчетната 2012 г.

От представени отчет е видно, че дружеството като цяло, т. е. при обединяване на резултатите от клоновете, дъщерните дружества и Централата, приключва на печалба в размер на 313 хил. лв. Този резултат е получен от резултатите на отделните предприятия с обобщени данни за резултатите за 2012 г. съответно за клоновете и дъщерните дружества. По предприятия годишните финансови резултати са както следва: Варна 62 хил., Дряново 72 хил., Сливен минус 152 хил., Русе 37 хил., Плевен 17 хил., Шумен 392 хил., Стара Загора 18 хил., Пловдив 194 хил., София минус 12 хил., Централата на холдинга минус 47 хил., или общо печалба за цялото дружество от 313 хиляди лева.

От изнесените отчетни данни можем да констатираме, че е запазена тенденцията от първото полугодие и от 9-месечието на 2012 г. за известно подобряване на финансовото състояние в повечето предприятия и общо за холдинговото дружество като цяло.

С тези скромни, но все пак обнадеждаващи резултати членовете на управителния съвет приеха отчета за финансовата дейност на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД за 2012 г. и го предоставят за разглеждане в общото събрание.

Посветеното преди всичко на приемане на годишни отчети заседание на управителния съвет на ССБ продължи с разглеждане на отчета за финансовата дейност на Националния център за рехабилитация на слепи в Пловдив. От представения от директора на центъра г-н Стефан Данчев отчет е видно, че финансовата дейност на организацията е поставена на здрава основа, което дава основания да очакваме, че и през тази година тя ще продължи да осъществява своята дейност, без да се притеснява от изненадващи финансови сътресения.

През отчетаната сега 2012 година приходите за издръжка на дейността на НЦРС Пловдив са получени основно от субсидия от Държавния бюджет, такси на курсисти, дарения и финансираня по проекти. Тъй като тези приходи от регламентирана дейност не са достатъчни за нормалното, целогодишно функциониране на институцията, НЦРС извършва и спомагателна стопанска дейност, с която цели да подпомогне издръжката на регламентираната дейност. Същата се изразява в отдаване под наем на недвижима собственост, която включва: офис на фондация "Благодат" и лекарски кабинет, а при свободни стаи в интерната те се предоставят за нощувки на физически лица. За целта се съставят фактури и се издават касови бележки от регистриран в НАП касов апарат.

В съответствие с изискванията на Закона за счетоводството НЦРС съставя два отчета за приходите и разходите през годината, като единият отразява само приходите и разходите от нестопанска дейност, а другият приходите и разходите от стопанска дейност.

От отчета за приходите и разходите от нестопанска дейност е видно, че през 2012 г. са постъпили следните приходи (в хил. лв.):

ПРИХОДИ ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ – общо 358 хил. лева, от които:

- от такси на курсисти - 11 хил. лева;
- от дарения без условия - 14 хил. лева;
- от субсидия от Държавния бюджет - 206 хил. лева;
- от финансираня по проекти - 127 хил. лева.

РАЗХОДИТЕ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ възлизат общо на 358 хил. лева, в това число материали, външни услуги, заплати, социални осигуровки, командировки, по проекти, амортизации и други разходи.

Съвсем накратко трябва да споменем и за някои от основните услуги, които се предлагат на незрящите в България от служителите на Националния център за рехабилитация на слепи. В партньорство с регионалните структури на Съюза на слепите той предостави услуги на 345 човека с нарушено зрение. През отчетната година бяха организирани курсове по:

- основна рехабилитация;

- професионално обучение;
  - компютърно обучение степен ИСДЛ;
  - обучение на обучители на зрително затруднени лица;
  - обучение на зрително затруднени деца със специални обучителни потребности;
  - обучение на доброволци от катедра "Специална педагогика" - СУ "Свети Климент Охридски".
- Отчетът на НЦРС също беше приет и ще бъде представен на вниманието на пълномощниците на Националното общо събрание на Съюза на слепите.

Димитрина МИХАЙЛОВА

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Сливен

Нашата столетница

Калина Вълкова от село Калояново, община Сливен навърши 100 години! Да ни е жива и здрава!

На 5 март в Териториалната организация на слепите Сливен почетохме Калина Христова Вълкова от село Калояново по случай 100-годишния ѝ юбилей - достолепна възраст, която малцина имат щастието да достигнат.

Трънлив е бил пътят и през годините, но го е извървяла скромно и честно. С много труд и любов се е грижила за семейството си, отгледала е един син и две дъщери, а сега едната от тях Яна Костова Златева, с наследеното от майка си чувство за обич, нежност и благодарност, се грижи за нея.

Свързахме се с Яна по телефона, за да се осведомим дали е удобно да посетим баба Калина на село и да я поздравим за празника. Получихме любезна покана да присъстваме в читалището на Калояново. Много официални гости на едновековния юбилей, роднините, внуците и правнуците, подредената с празнична погача и торта трапеза, приветствията към "виновницата" за това мило тържество създадоха задушевна атмосфера и приповдигнато настроение у всички.

И ние поздравихме баба Калина, като ѝ връчихме грамота по случай 90 години от създаването на Съюза на слепите в България, а за нейния вековен юбилей я наградохме със златна значка, скромен подарък и саксия с разцъфнала циклама.

След като отговори на въпросите на журналистите, нашата столетница пожела на всички здраве и късмет.

Баба Калина маркира стръмнината на житейския си път със 100 изминати години.

Желаем ѝ от сърце още дълго да ни е жива и здрава!

Донка АНДОНОВА

Варна

Поглед към миналото

"Работата не е само в таланта, а как да организираме таланта."

Владимир МАЯКОВСКИ

Неслучайно избрах тази мисъл на големия поет за заглавие на моя материал за уважаваното от мен списание "Зари". Тази мисъл ме е впечатлявала още от моите ученически години в Казанлък, където членувах в един ученически литературен кръжок към читалище "Искра", ръководен от известния писател-сатирик Чудомир. Аз и досега съм убеден в нейната висока значимост и правда. Защото според мен и най-големият талант се нуждае от една първоначална насоченост и организация. Може би и най-големите ми постижения като ръководител на кръжока по художествено слово в предприятието "Успех", за които искам да споделя сега, се дължаха на едно преди всичко мъдро и кадърно ръководство. Тогава директор на предприятието беше Георги Митев, а завеждащ "Културния дом" – Недка Димитрова.

За художествен ръководител към Културния дом бях предложен от един мой съученик от гимназията в Казанлък, който тогава беше главен счетоводител на "Успех" в София – Минчо Върбанов.

Предполагам, че той е имал предвид моите успехи като ръководител на кръжоците по художествено слово, които ръководах в дом "Народен флот" и МВР – Варна. Много скоро, след упорита и всеотдайна подготовка, ние успяхме да извоюваме своя заслужен успех – първо място в системата на Съюза на слепите, а след това и на фестивалите на художествената самодейност в Бургас, София и Варна. В тези подготвени с моето участие рецитали израстваха и се доказваха най-добрите рецитатори към предприятието – Елена Кожухарова, Божка Томова, Димитър Хинев, Иван Минков, лекарката Елисавета Попова, учителката от детската градина Надежда Бончева, както и някои по-възрастни деятели, включили се ентузиазно в художествената самодейност.

Дейността на ръководения от мен кръжок "Художествено слово" получи най-висока оценка на един от републиканските прегледи на художествената самодейност, проведен в Македонския дом във Варна, с председател на журито големия артист Андрей Чапразов. Той дори се качи на сцената, след като програмата ни завърши, за да се убеди, че моята група, моите участници са слепи хора. Тогава по негово предложение и настояване журито присъди златния медал на нашия самодеец Димитър Хинев, който беше един от най-добрите рецитатори в различните прояви, организирани от Културния дом на слепите във Варна.

За дейността и успехите на моя рецитаторски кръжок се говори и досега с уважение в предприятието и комплекса "Успех" Варна.

Иван НАНЕВ

Ако си дал

*"Ако си дал на гладния
дори трохица хляб от своя хляб.
Ако си дал на скитника
дори искрица огън от своя огън.
Ако си дал на милата
от своето сърце.
Ако си дал на чуждите
живот от себе си.
Ако си дал, ако си дал,
ако си дал от себе си,
не си живял, не си живял напразно."*

Така започва великата песен на Емил Димитров "Ако си дал". Силата на думите разтърсва душата и кара човек да се замисли дали си заслужава да дойде на този свят и да си отиде от него ей така, без да е направил нещо добро за другите.

С тези мисли дует "Настроение" тръгна на 19 април към село Първенец. Бяхме поканени там за участие в един благотворителен концерт за набиране на средства, необходими за разширяване и реставрацията на параклиса "Свети Георги".

В края на XIX век дядо Марко Илиев построява в селото малък параклис и го нарича на името на закрилника на пастирите, земеделците и воините. През годините обаче Светата обител става все по-тясна за множеството хора, идващи тук и търсеци покой и духовна подкрепа от светеца. Във времето на своя кратък живот, докато служи в римската армия, младият Георги се проявява като безстрашен войник и отличен пълководец и е издигнат в ранг "Трибун". По-късно, независимо от заслугите му, той е наказан от римския владетел Диоклециан заради това, че вместо да гони и избива християните, сам става защитник на Христовата вяра. Едва ли има човек, който да не е слушал легендата, в която се разказва как яхналият бял кон млад воин убива змея и спасява жителите на град Вирит (днешен Бейрут) от пълно изстребление. Заради този си подвиг той е наречен Георги Победоносец. Така е изрисуван и в храмовете. Стиснал в десницата копие, с непоколебима вяра в доброто и правдата на своето дело, свети Георги побеждава пратеника на злото и безчинствата. В негова чест дядо Марко е построил параклиса в Първенец с надеждата, че Свети Георги ще закриля селото. Времето за съжаление не е пожало параклиса и в момента той е в доста окаяно положение. Влагата и слънцето са оказали влияние върху мазилката и дървените части. Поради тези причини създаденият тук инициативен комитет реши да направи благотворителен концерт за набиране на средства за ремонт на параклиса.

През изминалите пет години и половина, откакто създадохме нашия семеен дует "Настроение" и се занимаваме сериозно с музика, винаги сме били водени от максимата, че трябва да твориш не за себе си а за другите, защото само тогава това, което правиш, има смисъл. Затова след като получихме поканата от секретаря на читалище "Съгласие" в село Първенец - Катя Накова, да участваме в тази благородна кауза, изобщо не се замислихме, а приехме с голямо удоволствие и чувство за отговорност да участваме в благотворителния концерт.

Топлината, с която госпожа Накова и нейният екип ни посрещнаха още на входа на читалището, ни направи силно впечатление. Почувствахме, че тези хора наистина носят в сърцата си човешкото благородство и силната вяра във високата стойност и необходимостта от провеждането на този концерт. Другото нещо, което мина като електрически ток през нас, докато изпробвахме озвучителната уредба, беше изпълнената зала с млади хора, дошли да подкрепят и морално, и със средства мероприятиято.

След официалното откриване започна и самият благотворителен концерт. В продължение на час и половина на сцената се качиха и подкрепиха дарителската инициатива народен хор "Тракийски ритми" с ръководител Димитър Господинов, "Детска школа за народни танци" с художествен ръководител Надя Мурджева, школата по спортни и модерни танци "Еlegant" при Народно читалище "Съзнание1914" с ръководител Благомира Бичева, ФС "Жарава" с ръководител Йордан Терзиев, гостуващи школи от гимназията за танцово, музикално и театрално изкуство, представители на българската общност в област Елизабет, Унгария, танцово студио "Фор Стар" и театрално студио "Дриймс" с ръководител Ваня Ликова.

От началото до края на концерта залата беше наситена от звуци, танци и много усмивки - усмивки от щастие и удовлетворение за добре свършената работа. Когато свърши концертът, бившият директор на обединен център "Пролет" и виден интелектуалец в Първенец Надежда Маламова покани всички изпълнители и организатори да се качат на сцената. С много вълнение и думи на благодарност към присъстващите в залата и обществеността на Първенец тя отчете резултатите от цялостния проект за набирането на средства за параклиса "Свети Георги". Общата сума възлизаше почти на 4000 лева. След това с изключителна тържественост госпожа Маламова връчи на всички участници в концерта грамоти, удостоверяващи приноса им към делото за набиране на средства за параклиса "Свети Георги", завършвайки с думите:

"Силата на българския дух се крепи на две неща – вярата и езика.

Вярата е тази, която в съдбовната 863 г. ни свързва с цивилизования свят. Тя е духовният стълб, който ни прави равни на великите сили в Средновековна Европа. Вярата е тази сила, която заедно с езика спасява народа ни от духовна гибел в годините на петвековното робство. Тя ни крепи в години на изпитание и ни води към светлината на истината. В името на вярата народът ни строи храмове и оставя

духовна следа за своята преданост, за своята връзка с Бога, защото именно вярата, с която идваме в храма и отправяме молитвите към нашия Духовен Отец, е здравата връзка, която ни е крепяла векове наред".

Надявам се и силно вярвам, че дует "Настроение" с участието си в този благотворителен концерт ще успее да помогне на храма "Свети Георги" отново да отвори врати за всички вярващи в Доброто жители на село Първенец.

Кирил ДАМЯНОВ

Левски

На 23 април ТСО Левски проведе своето годишно отчетно събрание. И този път посещаемостта беше добра, въпреки че в по-голямата си част членовете ни са възрастни и болни. Като наши скъпи гости организацията ни уважиха зам.-кметът по икономическите въпроси Радослав Йорданов, председателят на общинския съвет Дочко Дочев, директорът на дирекция "Социално подпомагане" г-жа Лена Романова, началникът на отдел "Социално подпомагане" Иван Пейков, председателят на РКС Плевен Невяна Сотирова и Надя Тишева – член на РКС.

Председателят на териториалната организация Тодор Любенов откри събранието и представи официалните гости. След избора на ръководни органи на събранието и утвърждаването на дневния ред то започна своята работа.

Г-н Любенов представи отчетния доклад за дейността на организацията и проекторешенията за бъдещата ни едногодишна работа. В доклада бе отчетено, че УС, въпреки трудностите, се е справил много добре с текущите си задачи. В резултат на дейността му са подпомогнати петима от крайно нуждаещите се наши членове, а друга голяма част са подкрепени натурално, по линия на Хранителна банка, БЧК и различни спонсори. Посещавани са болни и самотни съюзни членове. Постарахме се да им помогнем, доколкото това е възможно, търсейки подкрепа и от институциите.

Разполагаме с прекрасен клуб, оборудван с всичко необходимо за пълноценен отдих на членовете ни, който е на пълна издръжка от общината. В него се организират и провеждат различни мероприятия – беседи, лекции от здравен, селскостопански и друг характер. Тук отбелязваме националните и религиозните празници, празнуваме рождените дни на членовете си.

Работим много добре с всички обществени и държавни институции, местната власт и най-вече с дирекцията за социално подпомагане. Организацията ни се ползва с голям авторитет в нашия град. На гостите бяха зададени множество въпроси, които получиха отговори. Питахме за програмите за социален и личен асистент, за някои нерешени проблеми, свързани с достъпността на градската среда, за паричните и натурални помощи, за организацията в клуба и за решаването на някои проблеми от по-лично естество.

РСО Плевен отчита работата на ТСО Левски като отлична. Нашите членове са много доволни от всичко свършено дотук.

След приключването на изказванията по доклада и проекторешенията единодушно гласувахме и одобрихме отчета на УС, и след изчерпването на дневния ред събранието бе закрито.

На присъстващите на събранието беше раздадена закуска – безалкохолна напитка, боза, захарни изделия и още други лакомства, осигурени от общината, верига магазини "Абсолют плюс" и сладкарска фирма "Наслада".

Благодарим на всички и дано в бъдеще броят на нашите дарители се увеличава!

***

На 7 май се събрахме в клуба да се повеселим и отпразнуваме Възкресение Христово. Всеки носеше козунак и яйца и тържеството започна с много смях и веселие. Беше съставена комисия, която определи като най-красиво боядисано яйцето на Ани Бориславова. Всички бяхме в приповдигнато настроение, но когато започна традиционното чукане с яйцата, градусът на веселието се повиши неимоверно.

Накрая козунаците и яйцата се превърнаха в мезе към чаша бира и ароматно кафе, приготвено от Ани на подарената ни кафе-машина от председателя на общинския съвет Дочко Дочев.

Разделихме се, както винаги, с пожелания за по-чести събирания и празнувания.

Иванка ХРИСТОВА

София

Брайловата грамотност сред незрящите

Регионален конкурс по брайл в София

На 15 май в сградата на ЦСРИ в София се проведе вече превърналият се в традиционен конкурс по бързо четене и правилно писане на брайл.

За разлика от предишни години броят на участниците този път бе по-голям. В конкурса взеха участие общо 11 незрящи мъже и жени, членове на РСО София. Нивото на тяхната брайлова грамотност бе оценявано от жури с председател Петър Стайков и членове Румяна Димитрова – специалист по брайлово и компютърно обучение в ЦСРИ София, Марина Петкова – редактор в списание "Зари" към ССБ, и Йордан Младенов – директор на ЦСРИ.

Според утвърдената от години практика участниците премериха сили в две отделни категории – незрящи, завършили училищата за слепи и самоограмотили се.

Двата кръга на състезанието преминаха сравнително бързо, тъй като нивото на подготовка на участниците бе твърде добро. На състезателите бе предложен кратък откъс от произведение на Елин Пелин като диктовка, а текстовете за четене се различаваха за двете категории участници – на самоограмотилите се бе предоставен сравнително по-лесен и достъпен текст.

Първото място сред съревноваващите се възпитаници на училищата за слепи категорично завоюва Румяна Каменска, която бе най-бърза в четенето и предаде брилянтна писмена работа. Второто място спечели Хари Хараламбов, а третото си поделиха трима души – Стоян Господинов, Парашкева Геннадиева и Радостина Григорова – ученичка от УДНЗ "Луи Брайл".

Сред самоограмотилите се на първо място за поредна година се класира Живка Павлова, а втората позиция остана за другия участник в тази категория – Димитър Веселинов.

Всички присъстващи – участници, жури и помощници, бяха силно впечатлени, че тазгодишното съревнование премина без участието на нито един от незрящите студенти, които в предишните години проявяваха много по-голяма активност.

Паричните награди бяха осигурени от регионалната организация.

Така или иначе, за пореден път хората, лишени от зрение, доказаха, че имат желание да четат и пишат на брайл, че са грамотни и че брайлът все пак си остава най-сериозния критерий и показател за

грамотността на незрящия човек.

Марина ПЕТКОВА

Добрич

Заместник-омбудсманът на гости в "ХобиСклуб"

На 18 април се проведе информационна среща между заместник-омбудсмана на Република България Хюсеин Исмаил и представители на неправителствени организации на хора с увреждания от град Добрич. Домакин на събирането бе сдружение "ХобиСклуб". Специален гост на инициативата бе заместник-кметът на община град Добрич г-жа Камелия Койчева. В инициативата участваха и членове на сдружение "Свети Мина", фондация "Свети Николай Чудотворец" и сдружението на инвалидите "Надежда".

Г-н Исмаил запозна присъстващите с функциите на институцията "Омбудсман". Той изнесе данни за работата на обществените посредници. Като цяло хората с увреждания не се обръщат за съдействие към институцията. Най-голям е делът на жалбоподателите, търсещи подкрепа за разрешаване на различни казуси от решения на ТЕЛК. Присъстващите имаха възможност да задават въпроси на госта. Дискутираха се редица проблеми, свързани с разнообразни аспекти от живота на хората с увреждания.

Иван ТОДОРОВ

"Поехали" – паметната дума на първия космонавт Юрий Гагарин

На 12 април 1961 в 6:07 ч. по Гринуич (или 9:07 ч. Московско време) от стартова площадка № 1 на космодрума "Байконур" е изстрелян "Восток 1". Пилот е 27-годишният старши-лейтенант Юрий Алексеевич Гагарин. Той е облечен в специален космически скафандър и се намира в пилотския модул на "Восток 1". Прозвучават последните команди преди старта, а най-сетне и последната дума на космонавта: "Поехали!".

В сдружение "ХобиСклуб" на поредна среща с известни личности бе поканен полковникът от запаса, летецът Йордан Стоев. Съвременник на цяло съзвездие от космонавти и личен приятел на повечето от тях, той ни разказа за техния изключителен и рискован път. Животът им е изпълнен с много ситуации, в които за секунди трябва да се вземат важни решения. Той сподели и моменти от личния живот на Гагарин, Герман Титов, Сергей Корольов, Владимир Шаталов, Николай Рукавишников, Валентина Терешкова и много други. Йордан Стоев говори и за тренировките в космическото градче, както и за подбора на българските космонавти Георги Иванов и Александър Александров. Последваха много въпроси от любознателните членове на клуба, на които пилотът компетентно отговори.

Иван ТОДОРОВ

ИЗКУСТВО "Да намериш светлината в песните и музиката"

На 22 април в Национално читалище на слепите "Луи Брайл 1928" се състоя представяне на богата колекция от творческото наследство на вече несъществуващия професионален хор към ССБ "Акад. Петко Стайнов".

Първият в света смесен хор от незрящи певци е създаден от композитора Михаил Шекерджиев през 1935 г. и е останал в историята като хор "Балкан".

По предложение на Димитър Домусчиев през 1948 г. с разпореждане на тогавашния министър-председател на България Георги Димитров хор "Балкан" получава статут на професионален състав, а на 17 ноември 1986 г. е преименуван на смесен хор "Акад. Петко Стайнов" при Съюза на слепите в България.

Поради възникнали сериозни финансови проблеми и настъпили икономически затруднения в Съюза на слепите през 1999 г. дейността на състава е прекратена и всички незрящи хористи остават без работа. Богатото разнообразие на творческата дейност и изпълнителското изкуство на Професионалния хор многократно е отразявана в печатни издания като списанията "Музика", "Хоризонти", "Животът на слепите", "Зари", вестниците "Народна култура", "Труд", "Народна младеж", "Новини", "Земеделско знаме" и "Работническо дело". В тези публикации своето мнение за достойнствата на състава изразяват такива светили на българската музикална култура като композиторите Филип Кутев, Марин Големинов и Георги Димитров, музиколозите Венелин Кръстев, Агапия Баларева и Тодор Джиджев, хорските диригенти Лилия Гюлева, Димитър Русков и Георги Робев.

В творческата биография на хора ще останат стотици студийни и документални записи, издадените три грамофонни плочи и една фонокартичка, снимките за телевизионен филм, огромният и разнообразен репертоар, изключителната любов към хоровото изкуство, активното участие в музикалния живот на страната, хилядите концерти пред различна аудитория у нас и в чужбина - Армения, Беларус, Германия, Литва, Словакия, Чехия, Унгария. Тази дейност определи на смесен хор "Академик Петко Стайнов" при ССБ достойно място в българската музикална култура. Той е носител на много международни и национални награди: "Златна лира" на Съюза на музикалните дейци, златен медал от конкурса за професионални хорови състави в Минск, Беларус, орден "Червено знаме на труда" и орден "Кирил и Методий - първа степен".

Дигитализирането на включените в колекцията аудиозаписи е финансирано от Столична община чрез Столична програма "Култура" по проект "Да намериш светлината в песните и музиката", съфинансиран от Национално читалище на слепите "Луи Брайл 1928". За реализирането на проекта са работили композиторът и диригент Стоян Бабеков - подбор на представените творби и музикалното и съдържателно оформление на колекцията, Яна Йорданова – дизайн, Иван Доброволов – компютърна обработка, както и Керанка Милушева и Светослав Калвин.

Най-сериозен принос от възникването на идеята до нейната реализация има г-н Рангел Попов.

В дигитализираната колекция са включени около 300 произведения, изпълнени от Професионален хор "Акад. Петко Стайнов" до началото на 90-те години на миналия век. Те са разположени на 12 електронни носителя. На практика обаче дисковете са 20, тъй като някои от тях са двойни и дори тройни. Продължителността на записите е 15 часа. В диск 1 А и Б например можем да чуем избрани произведения, изпълнени от състава, а в осми диск (А, Б и В) - всички негови солисти. Диск 5 ни дава възможност да се насладим на творбите на големият композитор Петко Стайнов, изпълнени от хора. На отделни дискове са записани произведения, дирижирани от диригентите на хора - Марко Марков, Михаил Карамихайлов, Ст. Бабеков. Творчеството на Николай Бехтерев, Стоян Бабеков и други композитори също е представено на отделни електронни носители.

Освен очевидното старание да се представи цялостната творческа дейност на състава и в самия дизайн е вложено изключително старание и вкус. Колекцията е събрана в тъмночервена кутия със сини кантове от плат по ъглите. Украсена е със снимки на хоровия състав и на композитора Петко Стайнов,

чието име с гордост той носи толкова години.

Заедно с дисковете към колекцията е включена и брошурка за дейността на Професионалния хор, на брайл и плоскочечатен шрифт, както и пълно описание на съдържанието на дисковете. Такова описание ще намерите в кутиятата на всеки един от електронните носители.

Маестро Бабеков с типичната за него професионална вещина представи на присъстващите съдържанието на цялата колекция, като ни предостави възможността да изслушаме отбрани произведения от нея. Това върна много спомени и някои картини отново оживяха в душите на успелите да дойдат бивши артист-хористи. За съжаление, засега екземплярите са само 20 и възможностите за закупуването им са ограничени. Председателят на читалището г-н Карафезов увери, че ще направи всичко възможно за увеличаването на тиража. Той поднесе екземпляри от колекцията на диригента на хора Петър Матев и на председателя на софийската регионална организация на ССБ г-н Асен Алтънов.

Ето какво сподели г-н Рангел Попов, по чиято идея е реализирано издаването на тази колекция: - Изключително съм доволен. Въпреки къртовския труд, който полагах години наред. Защото това ще остане за историята! Тук са събрани много ценни произведения, изпълнени великолепно от целия състав и от неговите изключително надарени солисти като Христо Маринов и славея на хора Карамфилка Петкова. Половината записи са взети от Златния фонд на радиото, за което сме им много благодарни. Останалите са вадени от ленти и касети. Затова на някои произведения качеството на звука не е съвършено. Вярно е, че ми костваше много труд и нерви, но съм удовлетворен, че поколенията няма да забравят професионалния хор на слепите "Акад. Петко Стайнов", който дълги години разнасяше славата на незрящите изпълнители.

Димитрина МИХАЙЛОВА

КОМУНИКАЦИИ Нашите мобилни помощници

Първи стъпки в света на ANDROID

След като практически изчерпахме темата за операционната система SYMBIAN, време е да запознаем незрящите потребители на говорещи мобилни телефони, а по-точно начинаещите, с операционната система ANDROID. Ето защо, с любезното съдействие на г-н Ивайло Ковачки, ще започнем от по-ниската версия на тази ОС, версия 2.3.

Много от новите модели на мобилни телефони под андроид имат възможността да се ъпдейтват до последните версии на операционната система, но телефоните от по-нисък клас нямат тази възможност. За тях версията на андроид 2.3 се явява максимална и не позволява обновяване до по-нови версии.

Говорейки за достъпността за незрящите в тези телефони от по-нисък клас, трябва да се отбележи, че екипът, който работи по този проблем, е създал комплект софтуерни инструменти, един от които се нарича "Айсфри кийборд". Това е специален софтуер, представляващ виртуална клавиатура, работеща в няколко режима. Единият от тях е режим, който се ползва като навигация по самото устройство, ако то е без хардуерна клавиатура. Без този софтуер обаче, ползването на устройство изцяло с тъч скрийн под андроид 2.3 е практически невъзможно, тъй като при тази версия на операционната система достъпността за незрящите с говорещ софтуер само от дисплея е практически сведена до нула.

При наличие на хардуерна клавиатура обаче проблемът с достъпността е решен твърде успешно. Един от най-разпространените модели телефони от този клас е Samsung Galaxy b-5512, който представлява

апарат с тъч дисплей, но и с пълна права клавиатура. Освен нея устройството има 7 физически бутона, изпълняващи различни функции, с възможност да се дефинират допълнително. Например бутонът за редактиране най-често се дефинира като зелена слушалка, с която се приемат входящи повиквания или се набират телефонни номера.

За разлика от обикновените телефони под симбиан тук простата телефония е свързана с малко повече действия. За да се свържете с някого от телефонния си указател или да наберете телефонен номер, следва да се активира меню "Телефон", или съответно да се влезе в указателя. При активирано меню или режим "Телефон" част от буквените бутони на клавиатурата стават цифрови, което вече позволява да бъде набран всеки един телефонен номер, както и добавянето му ръчно в указателя.

Ако наскоро сте сменили апарата си под симбиан с такъв под андроид, най-лесно е да експортирате целия указател от единия в другия апарат посредством копиране на контактите в картата-памет и импортиране в телефона или пък чрез изпращането на указателя през блутуут. При втория вариант устройството под андроид разполага всичките ви контакти на нужното място автоматично и не е необходимо да се предприемат никакви допълнителни действия.

Трябва да се подчертае, че споменатият апарат Samsung b-5512 е устройство с твърде приемлив дизайн, работещо с две сим карти. Единственият недостатък на последната му функция е, че апаратът няма вградени два отделни модула за всяка една от тях и по този начин, ако по време на разговор от едната сим карта получаваме входящо повикване на другата, тя ще е практически неактивна.

Търсецият ни абонат ще получи съобщение, че телефонът на абоната е изключен.

Подобно устройство е и апаратът Samsung b-5510, като разликата е в това, че той работи с една сим карта и има по-слаби характеристики от b-5512.

Наскоро един от мобилните оператори започна да предлага в магазините си твърде сполучлив модел апарати, произведени в Китай, наречен Хуауей.

Устройството е снабдено с права пълна клавиатура, реагира твърде бързо на командите и нещо много важно и нетипично за телефоните под андроид - на него има обособени червена и зелена слушалка, което в огромна степен улеснява използването му за телефония.

Като цяло всички апарати от по-нисък клас, с максимална възможност за работа под андроид 2.3, са с по-слаби параметри като хардуер и в този смисъл разликата между тях и апаратите от по-висок клас с последни версии на операционната система е в достъпността от екрана.

За решаването на проблема с достъпността в андроид 2.3 съществуват няколко задължителни приложения, които се инсталират на телефона. Това е софтуерът, разработен от екипа на "Eyes group" и конкретно приложението "Айсфрий шел", което е в основата на достъпността от екрана. Второто приложение е екранният четец Talkback, който вече е вграден в софтуера на новите модели апарати, но не е наличен в ниските версии на андроид. Ако апаратът е без хардуерна клавиатура, е задължително на него да бъде инсталирано и гореспоменатото приложение "Айсфрий кийборд", както и приложението "Толкинг дайлър", което само по себе си представлява опростен и озвучен контакт-лист, позволяващ улеснено извършване на всякакви действия в телефонния указател.

За допълнителни и по-фини настройки на говора обикновено е препоръчително да се инсталира и приложението "Аксесабилити преференсис", в което може да се настрои говорът в съответствие с желанията и потребностите на незрящия ползвател.

Имайки тези няколко основни и необходими приложения, вече допълнително може да се ползва специално създаденият за работа от незрящи "Идеал вокс" браузер, в който навигацията в различните сайтове е максимално улеснена и достъпността е пълна. Друго изключително добре адаптирано приложение е програмата "Идеал Ютуб вюър", предназначена за сърфиране в "Ютуб" – намиране на музика, видеоклипове и т. н.

Отново би следвало да се подчертае, че за начинаещите незрящи ползватели на мобилни телефони под ОС "Андроид", особено с версия 2.3, наличието на хардуерна клавиатура е не само препоръчително, но и задължително, тъй като значително улеснява несвикналите, лишени от зрение хора в първите им стъпки в света на "Андроид". Разбира се, ако сте склонни към експериментиране и сте любознателни да научите сами нещо ново, ползването на андроид 2.3 само от екрана е възможно и всъщност е едно голямо предизвикателство. Трябва да се има предвид обаче, че повечето такива апарати, работещи само с тъч скрийн, като цяло са с по-слаби хардуерни параметри – процесор, камера и т. н.

Тези телефони вече се считат за устройства от твърде нисък клас, въпреки че могат да бъдат закупени

на твърде приемливи цени.

Много от неவிждащите хора в България знаят, че от една година съществува български глас за андроид – преработеният специално за тази операционна система компютърен глас Speech lab, по-популярен като Гергана. Това е платен софтуер, който се инсталира и работи на всички версии на андроид от 2.2 и по-високите.

Синтезаторът е качен в приложението Slydeme market и е на цена 6,65 долара или около 10-11 лева, в зависимост от курса на деня. Плащането се извършва онлайн, с дебитна или кредитна карта - Виза или Мастеркард.

Веднъж закупил дадено приложение, потребителят може да го изтегля на всяко следващо устройство, като просто впише потребителското си име и паролата.

По подобен начин става и свалянето на приложения през програмата "Гугъл плей маркет" или "Гугъл плей магазин", която е вградена във всяко устройство под андроид. "Плей маркет" представлява специално приложение, нещо като локален браузер, през който потребителите имат достъп до множество различни програми за андроид. Част от тези програми са напълно и официално безплатни, а други са платени, като цените за тях са посочени в приложението. При изтеглянето на дадено приложение то автоматично се инсталира на вашето устройство.

За да може да се ползва приложението "Гугъл плей магазин" обаче, задължително е потребителят да се регистрира в него със собствен акаунт - пощенска кутия в gmail. За целта ви трябва да имате активна пощенска кутия или пък да си създадете такава на gmail.com, специално за ползване в телефона.

За повечето платени приложения цените са напълно достъпни – варират между 1.50 и 10 лв., като за някои от програмите обаче, например тези за навигация, те могат да достигнат 100 и над 100 лв.

Инсталирането на всяко едно приложение от маркета може да се извършва както през телефона, така и от компютър. Ако след инсталацията на дадено платено приложение установим, че то не съответства на нашите потребности или пък имаме проблеми с достъпността, в рамките на 15 минути след закупуването бихме могли да оттеглим покупката и парите ще ни бъдат възстановени. Това е правило на "Гугъл плей маркет" за андроид.

През маркета може също така да бъдат актуализирани вече инсталираните на телефона ви приложения, както и да бъдат деинсталирани. Ако се интересувате от някое конкретно приложение и впишете наименованието му в полето за търсене, програмата веднага го намира и ви дава възможност за инсталация.

Хубавото за андроид е, че точно през гугълския си акаунт потребителите могат да синхронизират автоматично всичките си данни, включително и телефонния указател във всяко устройство.

Нкато по-интересен и любопитен софтуер за андроид съществуват някои програми, чрез които може да се реализира гласова комуникация с устройството. Вярно е, че повечето от тях са по-скоро забавни, отколкото реално полезни, но ако искате да си вдигнете настроението, някоя от тях може по ваша молба да ви разкаже виц или да ви каже прогнозата за времето, като всички данни се вземат от интернет. Може би на по-високите версии на андроид тези програми, които между другото са няколко на брой, биха били частично полезни, давайки ви възможност да продиктувате и изпратите sms, да накарате програмата да извика някого от телефонния ви указател, да ви намери някое клипче в "Ютуб" или да пусне или спре някое приложение.

В предишните публикации беше станало дума за това, че за апаратите, работещи под ОС "Симбиан" практически не съществува софтуер, разпознаващ добре цветовете и банкнотите. За андроид обаче такива програми са разработени. Едната от тях е приложението Google – софтуер, изискващ постоянна връзка с интернет, но способен да ви информира за номинала на различните банкноти по света, за някои бар-кодове, опаковки продукти и цигари, каква точно карта държите в ръка – кредитна или пък документ за самоличност, а както и за някои по-известни картини, паметници, сгради и произведения на изкуството, стига тези обекти да съществуват в базата на интернет.

Що се отнася до програмите за разпознаване на цветовете – такива има няколко подобни, като процентът на правилно разпознаване е в пъти по-висок, отколкото при симбиан.

Още веднъж трябва да се подчертае, че за най-оптималното ползване на възможностите, които ни дава ОС "Андроид" е задължително да има постоянна връзка с интернет – мобилна или безжична.

Освен твърде популярния екранен четец за андроид, програмата Talkback, съществуват и други два скрийн рийдъра. Единият е програмата "Спийл", която е с малко по-слаби възможности, но в някои

ситуации може да бъде по-информативна и да прочита повече информация, която за Talkback е недостъпна. Интересното е, че на андроид 2.3 двата скрийн рийдъра могат да бъдат стартирани и да работят едновременно, без да конфликтират помежду си, като по-скоро се допълват. На телефоните с по-високи версии на операционната система обаче те започват да си пречат.

Третата говореща система е програмата "Мобил аксесабилити", разработена от "Code factory" – производителите на програми за симбиан. При тази програма съществува собствен десктоп, където са показани най-необходимите 12 приложения във вид на вертикален списък. Интересното и полезното при "Мобил аксесабилити" е това, че програмата позволява дори в андроид 2.3 изследването на екрана чрез докосване в собствения ѝ десктоп. Така тази програма се оказва много полезна при ползването на по-старите модели телефони, работещи само с тъч скрийн.

В "Мобил аксесабилити" осмата функция се нарича "Where am I" или буквално преведено "Къде съм?". След известно изчакване програмата определя текущото ви местоположение, дори по време на движение, и по този начин ползвателят може да следи маршрута, по който преминава. За по-подробни обяснения, като например какво се намира в близост, забележителности, кръстовища, спирки и т. н. се ползва допълнителен софтуер.

Във вградената в телефоните функция, наречена "Карти", вече е достъпна гласовата навигация за България и дори гласовото въвеждане на координатите.

При андроид е желателно ъпдейтването на всяко едно приложение, като можем да избираме между автоматично или ръчно обновяване. Това се задава предварително в настройките на телефона и при избор на ръчно актуализиране ние получаваме уведомление в зоната за уведомяване, че тази и тази програма е с налични актуализации. Тази зона се отваря с плавно вертикално плъзгане по екрана отгоре надолу и е аналогична на таскбара на компютрите.

Това са най-общите неща, които е добре да се знаят от бъдещите притежатели на апарати, работещи под андроид, на които заедно с г-н Ковачки най-отговорно бихме казали:

- Опитайте да ползвате тази система и наистина няма да съжалявате! Сами ще се убедите след време колко удивителна е тя и колко големи възможности дава на незрящите хора!

А на тези, които вече са решили да преминат към разучаването на системата и започват да го правят, можем само да пожелаем:

- Добре дошли в света на андроид!

Марина ПЕТКОВА

Консултант - Ивайло КОВАЧКИ

ЛЮБОПИТНО От Индия пристига първият смартфон за незрящи

Мобилният пазар и големите производители все повече се доближават до всички потребители, които поради различни увреждания не могат да използват смартфони. Именно заради това от Индия пристига първият прототип на смартфон за незрящи, който се надяваме скоро да превземе световния пазар. Този нов смартфон за незрящи има за цел да обедини новите технологии с брайловата азбука, за да предложи лесна употреба на всички слепи потребители.

Сумит Дагар, съзателят на първия смартфон за незрящи, представи продуктът с няколко прости думи: "Създадохме първия на света смартфон "Брайл". Продуктът е базиран на иновативен сензорен екран, който създава неравни повърхности, разпознаваеми за слепи хора".

Използваните технологии в този смартфон са идентични с тези на всички останали устройства и

единствената различна съставка е в дисплея, който успява да се преобрази така, че да бъде разчетен от потребителите, благодарение на Брайловата азбука: "Реакциите по време на тестовете са отлични. Той е като истински асистент, повече от нормален телефон. Имаме идеи да създаваме нови, по-напреднали версии за телефона в близко бъдеще".

Дагар се надява скоро да бъде пуснат на пазара този нов смартфон и ние не бихме могли да направим друго освен да чакаме вести.

ПОМОЩНИ ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА Цени на тифлосредствата, предлагани от ССБ

№ по ред, Наименование, Цена в лв. за 1 бр.

1. Будилник - 54,00
2. Огледало с пинсети - 23,00
3. Жълт тактилен таймер - 31,00
4. Очила - 125,00
5. Джобен часовник, говорещ - 18,30
6. Мерни лъжички - 7,00
7. Комплект етикети - 25,00
8. Машинка за етикети - 125,00
9. Детектор за цвят - 114,00
10. Вибриращ индикатор за ниво на течност - 16,00
11. Кухненска везна, говореща □ - 43,50
12. Мини увеличител "ОПТЕЛЕКТ" - 312,00
13. Лупа с лампичка - 93,00
14. Детектор за светлина - 25,00

ПРОЕКТИ Завършва проектът "Обучение и заетост за хора с увреждания в специализирано предприятие БГАСИСТ ООД"

Завършва проектът "Обучение и заетост за хора с увреждания в специализирано предприятие БГАСИСТ ООД". В предишни статии ви информирахме за основните цели и дейности по този проект, но за читателите, които не са запознати, ще припомним, че проектът е финансиран от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2007-2013 г., по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.1.03 "Шанс за всички". Проектът е на стойност 62 155,01 лв. и с продължителност 16 месеца.

Екипът на БГАСИСТ ООД с компетентната помощ на главния експерт от Отдел "Мониторинг и оценка" на програмата Божидар Сандев успешно се справи с нелеките формални изисквания при реализацията и отчитането на проекта на различните негови етапи. Пенка Христова - ръководител на проекта, и Анастасия Гоцева - координатор, съумяха да организират, координират и администрират успешното му изпълнение до настоящия момент, а надяваме се и занапред - до окончателното му приключване.

Основните цели на проекта бяха:

- създаване на условия за социално включване на хора с увреждания чрез осигуряване на обучения и пълноценна трудова реализация;
- повишаване на конкурентоспособността на специализираното предприятие чрез инвестиране в човешки капитал.

За постигането на тези цели бяха извършени дейности, съответстващи на идеите и насоките, заложи в конкретната схема за финансиране "Шанс за всички".

Проведоха се обучения за придобиване на професионална квалификация както за служителите, работещи във фирмата, така и за още две лица с увреждания, които след това бяха назначени на работа. Общо 5 служители на фирмата придобиха професионалната квалификация "Маркетолог", което е съобразено с дейността на фирмата.

Проведоха се и две обучения за придобиване на ключови компетентности. Двама служители изучаваха английски език, а други четирима – "Инициативност и предприемачество". Това се отрази благоприятно върху ефективността на работата им и комуникацията с доставчици и клиенти. Чрез повишаването на професионалната квалификация и ключовите компетентности на служителите осезателно се подобри качеството на предлаганите услуги, възможностите за консултации и участие в други проекти, свързани с хората с увреждания.

За новоназначените двама служители бяха оборудвани работни места, създадени бяха добри условия за работа. За тях беше осигурено наставничество при овладяване на новата професия, а също и асистентска помощ по време на трудовия процес.

Бяха закупени и помощни средства (брайлов дисплей и говорещ диктофон), които улесняват работата на служителите с увреждания, помагат им да бъдат по-прецизни при изготвянето на документация и приемането на поръчки.

В изпълнение на дейностите по проекта консултантска фирма разработи Стратегия за развитие на човешките ресурси във фирмата.

През месец Януари 2013 г. бе проведена работна среща в неформална среда на служителите на фирма БГАСИСТ ООД, с което те затвърдиха своята съвместна работа като екип.

През втората половина на месец юни предстои провеждането на заключителен семинар, на който ще бъдат поканени медии, представители на целевата група и представители на други специализирани предприятия, кооперации и НПО за споделяне на натрупания опит. Това ще е начин за мултиплициране на ефектите от изпълнението на проекта. На семинара се очаква да присъстват всички, които желаят да научат повече за Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", за конкретната схема "Шанс за всички", за реализацията на проекти, свързани с обучение и заетост на хора с увреждания.

Ефектът от извършените дейности е дълготраен, защото чрез проекта се инвестира предимно в човешки ресурси. Придобитите от служителите знания и опит им вдъхват увереност в собствените сили и увеличават възможностите им за бъдеща реализация на трудовия пазар. Всеки от тях е с позитивна мотивация за пълноценна трудова реализация и за инвестиране в обучение и самообразование през целия живот.

От 12 до 14 април в София се проведе шахматна балканиада с участието на 12 отбора от Румъния, Македония и България. Състезанието протече в 7 кръга по швейцарската система. В отборното класиране на първо място се класира отборът от РСО Пловдив. Втори станаха гостите от Румъния, а третото място остана за Македония. Четвъртото място спечелиха шахматистите от СК "Пираните" София.

В индивидуалната надпревара първото място зае Расим Низам с 6 точки, втори остана Николай Тодоров, а трети - румънският незрящ шахматист Михай Прибиану.

На балканиадата успешно се представиха и шахматистите от другите спортни клубове от нашата страна – СКИ "Витоша", "Болид" от УДНЗ "Луи Брайл" София, "Пауталия - 2005" Кюстендил, "Феникс" Монтана, "Успех" Варна, а така също и УДНЗ "Професор Иван Шишманов" Варна.

В балканиадата участие взеха и СК "Светлина" Шумен, и шахматният отбор на РСО Пловдив.

Победителите получиха купи, медали и грамоти. Турнирът бе финансиран от Столична община и ЦСРИ София.